

OTTO HYYRYNEN

MURTUMIS PISTE

TAMMI

OTTO HYYRYNEN

MURTUMIS-
PISTE

TAMMI

HELSINKI

© OTTO HYYRYNEN JA TAMMI 2019

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ

ISBN 978-952-04-0788-9

PAINETTU EU:SSA

Pieni käsi puristaa pehmolelua tiukasti niin kuin vain arvokkainta aarretta pidetään. Päälakea peittää mansikaksi kudottu myssy. Äiti pitää lasta sylissään kuin tyttö leluun.

Tuulenpuuska puhaltaa selkäni takaa ja kuva irtoaa kädestäni. Kestää pitkään tajuta että se on kadonnut – tuijotan epäuskoisena tyhjää kohtaa sormieni välissä.

Hihaan sitomani kompassi viuhuu tuulessa kuin viiri, mutta olen jo luopunut ajatuksesta yrittää tulkita ilman suuntia. On liian pimeää, liian kylmää, ja lumisade liian sakeaa. Minulla on vaikeuksia nähdä omaa kättäni pidemmälle, kuinka sitten näkisin kulkea pitkin lumen peittämää, jäistä saaren rantaa.

Matka tutkimuslaitokselle ei ole pitkä, kaiken järjen mukaan sitä on jäljellä vain sata tai kaksisataa metriä, mutta näissä olosuhteissa se on liikaa. Olen yksin, kylmissäni ja neuvoton. Suljen silmäni.

Tulee pimeää.

Pimeyden keskeltä minua puhuttelee ääni joka käskee pitämään kiinni. Yritän sanoa jotain vastaukseksi, mutta oma ääneni hukkuu melun alle – melun, jota ei ollut aiemmin.

Se on uusi ja tuntematon, mutta samalla voimakas ja tasainen.

Kuin ruohonleikkuri, ajattelen.

Ajattelen vastaleikatun nurmikon tuoksua. Kesäpäivää. Ja yhtäkkiä kylmyys ei tunnu enää niin pahalta. Näen valokuvan jälleen edessäni, tällä kertaa kirkkaana ja selkeänä. Paitsi että tällä kertaa minä olen kuvan sisällä, äidin ja tyttären vierellä.

Ja nyt ymmärrän mistä lämpö johtuu.

Melu vaimenee – moottori on sammunut. Sekä ruohonleikkuri että kesäpäivä katoavat.

Kirkas, kellertävä valo pilkahtaa yrittäessäni raottaa silmäluomiani. Tunnen kuinka minut nostetaan ilmaan.

Se on viimeinen asia jonka ymmärrän ennen kuin tulee täysin pimeää.

I

– Jos luulet että minä alan ruokkia sinua, olet väärässä.

Mies seisoo lähellä. Silmät kiiluvat syvällä kuopissaan ja paksut kulmakarvat värähtelevät hänen puhuessaan.

– Tämä ei ole mikään hotelli, hän jatkaa minua tarpeeksi mulkoiltuaan ja kääntyy lähteäkseen, mutta sanoo vielä:
– Täällä pitää oppia pitämään itsestään huolta. Muuten ei selviä.

Yllättäen mies muuttaa mielensä, ei lähdekään vaan astuu sänkyyni vierelle. Hänen järkälemäinen ruhonsa kohoaa ylleni kuin vuori.

– Mikä hätänä? Etkö osaa puhua?

Hän ei anna minulle aikaa vastata.

– Ehkä parempi niin, hän sanoo vakavana. – Paleltumisen on saattanut vahingoittaa keuhkojasi.

Miehen murteisesta venäjämästä on paikoitellen hankala saada selvää. Lisäksi hänen ääntämyksessään on jotain epätavallista, jonkinlainen puhevika ehkä?

Epämiellyttävä, pistävä haju velloo välillämme. Mies tarkastelee minua kulmat kurtussa ikään kuin yrittääkseen päättää mitä minulle pitäisi tehdä.

– Et ole terve.

Hän suoristaa selkensä, kaivaa taskustaan savukkeen ja sytyttää sen yhdellä nopealla tikunraapaisulla.

– Arvaa mistä tiedän?

Hän heilauttaa palavan tikun sammuksiin.

– Et näytä terveeltä.

Mies purskahtaa nauruun.

Tupakansavu täyttää hiljalleen huoneen. Se on vastenmielinen katku kun makaa voimattomana sängyssä ties kuinka monennetta päivää ilman ruokaa, ilman vettä.

Mies vetää kaksi vaitonaista hengenvetoa kuin kootakseen itsensä.

– Tuon sinulle purkillisen hernekeittoa. Mutta en takuulla syötä sitä sinulle!

Ovi paukahtaa kiinni hänen jäljessään ja jään yksin vuoteelle, jonka lakanat ovat hiestä nihkeät. Oloni on voimaton ja surkea, ehkä jopa surkeampi kuin ulkona kylmässä.

Käännyn kyljelleni ja yritän tuijottaa ulos ikkunasta, mutta sen läpi hohtava valo on sokaiseva ja sattuu silmiin. Kehoni on kuiva ja kieli takertunut kitalakeen. Tekisi mieli itkeä. Näen valon kirkkaana vielä senkin jälkeen kun olen sulkenut silmäni. Lopulta vajoan tuttuun houreiseen uni-tilaan.

Seuraavat päivät kuluvat vuoteessa. Olen tajuissani mutta liian heikko liikkumaan. Boris (kuten saan pian kuulla hänen nimensä olevan) on tuonut minulle kassillisen säilykepukkeja joiden sisältö minun on nieltävä kylmänä. Hän ei ole palvelushenkinen ihminen, muttei luultavasti pahan-
tahtoinenkaan. Hän on sarkastinen ja usein huonolla tuulella, mutta ainakin hän on rehellinen. Hän ilmaisee alituisesti närkästyksensä siitä kuinka joutuu yksin hoitamaan tutkimuskeskusta sillä aikaa kun minä ”lepäilen”.

Niin, Boris on ohjaajani – ja samalla ainoa työtoverini. Kestää päivän tai pari ennen kuin muistan lukeneeni hänen nimensä papereista. Boris on tutkimuskeskuksen ainoa vakituinen työntekijä. Missään ei lukenut tarkalleen kuinka monta vuotta hän on asemalla ollut. Tiedän vain sen mitä koululta sanottiin:

– Kukaan ei ole viihtynyt saarella pitkään. Paitsi Boris. Häntä ei saa pois kulumallakaan.

Muistan nähneeni itseni saarella, vanhana miehenä. Ja ajattelleeni että ehkä minusta puhutaan sitten samoin: *Kalle ei ole poistunut saarelta kahteenkymmeneen vuoteen.*

Mutta sinne on vielä matkaa. Minä olen vasta saapunut ja pelkkä oppipoika, palkattu tänne Boriksen apukädeksi. Vaikka ei minusta tällä hetkellä ole avuksi edes itselleni. Ja mitä ohjaajaani tulee niin Boris ei hyväksyisi apua vaikka se olisi kuinka ammattitaitoista. Hän tuntuu viihtyvän parhaiten omissa oloissaan, käy huoneessani harvakseltaan ja silloinkin vain velvollisuudesta. Myötätunnosta hän tuskin tulee.

Ero on minulle tosin yhdentekevä.

On neljäs vuodepäiväni. Olen vähitellen voimistunut sen verran että saan vihdoinkin avattua suuni.

– Kuinka sinä löysit minut?

Ääneni syttyy narahtaen ja kuulostaa heikolta jopa omiin korviini.

– Mitä? Boris hämmästy.

Hän on jäänyt pyytämättä ruokaseurakseni, syö lautaselta jotain joka näyttää lämpimältä janssonin kiusaukselta.

Samalla minä lusikoin jähmeää soppaa vapisevin käsin suoraan purkista.

– Minä en sinua löytänyt. Minä en ole niin tyhmä että menisin ulos keskellä lumimyrskyä.

Vastaus yllättää minut vain puoliksi. Boris ei tosiaan vaikuta siltä että riskeeraiisi oman henkensä toisen ihmisen puolesta, mutta samalla herää kysymys: – Kuka sitten?

Boris nostaa haarukallisen kiusausta silmiensä tasolle sitä mietteliäänä tarkastellen.

– Kärpänen, hän sanoo vakavana.

Siristän silmiäni.

– Tähän vuodenaikaan?

– Hänen *nimensä*, Boris tiuskaisee. – Tai ei tietenkään oikea nimensä, en tiedä hänen oikeaa nimeään. Minä kutsun häntä Kärpäseksi, koska hän on aina pörräämässä paikasta toiseen sillä kelkallaan.

Ääni kelkan moottorista palaa mieleeni. Muistan jääpiikeiltä tuntuneen lumisateen kasvoillani ja samassa muisto saa kylmät väreet kulkemaan halki kehoni. Tunne on todellinen, aivan kuin se tapahtuisi paraikaa, ääniä myöten.

– Moottorikelkka. Minä muistan sen.

– Sinulla oli helvetisti onnea, Boris sanoo. – Jos Kärpänen ei olisi löytänyt sinua, olisit hautautunut lumeen ja sen jälkeen edes jääkarhut eivät olisi löytäneet sinua. Kun täällä sataa lunta, sitä tulee hetkessä metri tai kaksi. Maa imaisee ruumiin ja tuuli sekoittaa kaikki jäljet kuin sinua ei olisi koskaan ollutkaan.

– Missä tämä Kärpänen on? kiirehdin kysymään päästäkseni ajatukselta pakoon.

– Lähti, Boris sanoo.

– Lähti?

– Niin.

Hän on saanut hotkittua lautasensa tyhjäksi ja viskaa sen pöydälle niin että haarukka kimpoaa kilahtaen pöydän kautta lattialle. Hän kaivaa rintataskustaan askin ja sytyttää tupakan.

Närkästyneenä tuijotuksestani Boris heilauttaa kättään ja lisää:

– Pois. Kotiin. Perhe ja niin edespäin.

– Milloin hän palaa? kysyn, vaikka pelkäänkin tietäväni jo vastauksen.

– Kesällä.

Kun lautta kulkee taas.

– Onko hänkin oppilas?

Boris puhaltaa savua hitaasti ja sulkee silmänsä raolleen, kuin miettiäkseen jotain visaista pulmaa.

– Ei.

– Kuka hän sitten on?

Alan turhautua. On kuin Boris koettelisi kärsivällisyyttäni tahallaan.

Hän virnistää ja venyy pidempään selitykseen:

– Mekaanikko, oli täällä korjaamassa termostaattia. Se söi perkeleesti dieseliä.

Boriksen puhetapa on liioitellun verkkainen. Hän venyttää jokaista sanaa ja pitää pitkiä mietintätaukoja kesken lauseiden, joskus kesken sanojen.

– Mutta numeroihin hän ei koske! Boris lisää yllättäen.

– Numeroihin kosken vain minä.

Hätkähdän hänen outoa huomautustaan. Äänessä on ylpeyttä, jonkinlaista omistushalua näitä ”numeroitaan” kohtaan. Kenties hän onkin tunnollisempi mies kuin mitä alkuvaikutelma antoi ymmärtää.

– Kuinka pitkään hän oli täällä?

Boris kohauttaa olkapäitään.

– Viikon, ehkä. On vaikea muistaa. Päivät täällä sekoituvat keskenään.

Hänen katseensa katoaa kaukaisuuteen.

– Joskus kokonaiset vuorokaudet menevät minulta ohi.

Kesällä ei tule pimeää ollenkaan, talvella on pimeää jatkuvasti. Se sekoittaa ajantajun.

– Hän siis korjasi termostaatin, sanon enemmänkin itselleni, yrittäen hahmottaa tilannetta. – Tekikö hän muita hommia?

– Sitä sun tätä, varmisti että kaikki pelaa. Ei minua kiinnostanut mitä hän tekee, kunhan pysyttelee poissa tieltäni ja auttaa kun tarvitaan. Helvetti, en edes tiedä saiko hän termostaatin korjatuksi!

Yritän saada aivoni raksuttamaan.

– Te siis saitte viestin että olen tulossa. Mutta kuinka Kärpänen tajusi lähteä etsimään juuri sillä hetkellä?

Boris kohauttaa hartioitaan tylsistyneesti. – Puhelin soi ja hän hyppäsi kelkan kyytiin.

– Puhelin soi? Kuka tänne soitti?

– Mistä minä tiedän, Boris tokaisee.

En ole uskaltanut sanoa enempää, mutta jatkan hiljaa:

– Minä en vain ymmärrä.

Boris puree huultaan ja vastaa lopulta.

– Veikkaisin, että joku mantereelta, varmaan varmistaakseen että pääsit perille. Muuten et olisi päässytkään.

– Sepä kummallista.

– Mikä?

– Että he soittivat. Minä käsitin että puhelimesta on jokin vikaa.

– Ei puhelimesta ole mitään vikaa, Boris tiuskaisee.

– Mantereella siis. Niin he sanoivat.

– Pötyä! Hyvin se on toiminut. Vaikka en minä sitä paljoa käytä. Puhelin on hätätapauksia varten.

– Haluaisin soittaa heille. Kertoakseni, että olen kunnossa.

– Kärpänen teki sen jo. Hän hoiti sinua kunnes näytti siltä, että selviät kuumeesta. Ennen kuin lähti.

– Viimeisellä lautalla, mumisen.

Boris nyökkää ja katsoo minua punnitsevasti.

– Viimeinen mahdollisuus lähteä. Ja sinä missasit sen.

Hänen äänensä on kuiva.

Olemme molemmat hiljaa. Keskityn katsomaan ulos ikkunasta ja nieleskelen muutaman lähtemättömän sanan.

Boris tumpkaa tupakan lautaseensa ja nousee. Ovella hän pysähtyy vielä.

– Täällä käy kaikenlaista väkeä, hän sanoo minuun katso-matta. – Osa jää, osa lähtee. Tämä on sellainen paikka. Tätä joko sietää tai sitten ei – kukaan ei tule tänne viihtymään.

Ovi paukahtaa kiinni. Jään tuijottamaan Boriksen jälkeensä jättämää lautasta sekä sillä makaavaa kituvaa savuketta ja ihmettelemään, mikä mielenhäiriö sai minut hakemaan tätä työpaikkaa. Lautta oli ehkä syksyn viimeinen mutta se on yhdentekevää. Ei minulla ollut aikomustakaan palata. Suomessa minulle ei ole töitä, ei asuntoa, ei ketään jonka luo mennä. Edes koulu ei huoli minua takaisin, ei enää kun olen jättäytynyt kaikilta kursseilta. Olen saattanut itseni umpikujaan, ja ainoa lohtu on, että saari antaa minulle tilaisuuden aloittaa kaiken alusta.

2

Jalat ovat vielä heikot, mutta sängyssä makaaminen ja Boriksen passattavana oleminen tekevät päivistä niin sietämättömiä että minun on pakko nousta ylös. Käveleminen on hidasta ja minulla on hankaluuksia säilyttää tasapaino. Pääsen kuitenkin etenemään seinää pitkin – aluksi vain vessaan, mutta pikkuhiljaa pidemmällekin. Vaikka reissuni ovat lyhyitä, pääsen niiden ansiosta vihdoin tutustumaan uuteen kotiini.

Yhdeksänvuotias tutkimuskeskus on epätavallisen ulkomuotonsa vuoksi nimetty Jääpiikiksi. Muiden samankaltaisten asemien ollessa lähes järjestään matalia on Jääpiikki harvinaislaatuisesti kaksikerroksinen, mäkeen rakennettu laatikkomainen talo, jonka ankarien olosuhteiden runnomat ulkoseinät ovat metallisen harmaat ja ruskeiden ruosteläikkien koristelemat. Syy kaksikerroksisuudelle selittyy saaren hankalilla pinnanmuodoilla, lienee ollut helpompaa rakentaa ylös kuin laajalle. Avomereltä puhaltava tuuli on näillä alueilla voimakas ja korkea rakennelma tuntuisi järjettömältä ajatukselta muuten, mutta aseman takana kohoava kukkula toimii tuulenmurtajana estäen rakennusta irtoamaan liitoksistaan pahassakaan myrskyssä.

Yläkerrassa on kaksi makuuhuonetta. Kulmahuone on Boriksen, ja huone jossa minä olen kärvistellyt viimeiset pari viikkoa sen vieressä. Toisella puolellani on työhuone, siellä on muutama pöytä ja tuoli, yksi tietokone, saaren ja manteleen väliseen yhteydenpitoon tarkoitettu lankapuhelin, sekä erinäisiä kannettavia mittauslaitteita, joista osa on käsitelty vuosien varrella lähes rikki, osa on kuin uusia – ja joiden yhdenkään käyttötarkoituksesta minulla ei ole harmainta aavistusta. Boris on kieltänyt minua koskemasta mihinkään ilman hänen valvontaansa. Kaikki laitteet asemalla saavat virtansa jättimäisestä talon taakse sijoitetusta akusta, jota ladataan aseman viereisessä varastomökissä sijaitsevalla, dieselillä toimivalla generaattorilla.

Näiden lisäksi yläkerrassa on vessa ja keittiö. Keittiössä ei ole mitään erityistä: kaksi keittolevyä, likainen uuni, muutama taso ja kaappeja. Mausteita hyllyssä on tasan kaksi: suola ja pippuri.

Keittiön vieressä on kierreportaat alakertaan, josta löytyy toinen kylpyhuone. Minulta kestää kauan tajuta miksi näin pienellä asemalla tarvitaan kaksi kylpyhuonetta, kunnes ymmärrän alakerran ja yläkerran olevan keskenään samankaltaiset; asema on rakennettu pinoamalla kaksi palikkaa päällekkäin – kuin legotalo.

Kylpyhuoneen lisäksi alakerrassa on kaksi lisämakuuhuonetta joista molemmat ovat tällä erää käyttämättömiä ja sen vuoksi kylmiä. Huoneet on toki varusteltu lämpöpattereilla, mutta niiden lämmittämiseen ei tuhlata dieseliä. Kylmyys on kuitenkin omiaan alhaalla sijaitsevalla ruokavarastolle, jonne kuljetaan raskaan ja jostain syystä lukolla varustetun teräsoven kautta (lukko on mahdollisesti alkuperäisosa, jota kukaan ei ole vaivautunut purkamaan vaikkei sille täällä olekaan mitään käyttöä). Varasto on bunkkeri-

mainen tila, täynnä säilykepurkeista notkuvia hyllyjä ja kuiva-aineita sisältäviä pahvilaatikoita. Oven lähellä katossa on huoneen ainoa valonlähde, sähköjohdon päässä roikkuva hehkulamppu, joka tuntuu ottavan häiriötä kaikista talon muista elektronisista laitteista milloin vilkkuen, milloin pahaenteisesti rätisten.

Aseman ja ulkomaailman välinen kirskuva, metallinen ulko-ovi pitelee jotenkuten lämpöä, mutta jättää aulaan ve-toisen ja kolkon tunnelman. Lattia on usein joko loskasta märkä tai sitten jäässä, jolloin siitä tulee petollisen liukas.

Jos asema on sisältä ahdas ja harmaa, niin ulkona näkymät ovat hyvin erilaiset. Silmäkantamattomiin valkoista lunta. Taivas on sininen suurimman osan päivästä ja tuona aikana, mikäli sää on kirkas, on jään peittämä saaremme maailman kaunein näky. Koskemattomuus ja karuus ovat täällä vallitsevia tiloja joiden vertaisiin en ole kotimaassani törmännyt. Katsellessani merelle ja tuntiessani kylmän arktisen ilman kasvoillani on oloni yhtäkkiä yllättävän tyytyväinen. Ensimmäistä kertaa aikoihin tunnen jonkinlaista rauhaa, saan ikään kuin hengähtää ja antaa sekä ruumiini että mieleni tuntea lupaus paremmasta. Ehkä tämä ei olekaan vielä tässä.

Astun pari askelta ulko-ovelta tunteakseni kylmän maan jalkojeni alla. Hanki on paksua ja käveleminen olisi hankalaa terveillekin. Tyydyn huojumaan sijoillani ja imemään keuhkoihini niin paljon raikasta ilmaa kuin suinkin mahdollista.

Tarpeeksi seistyäni käännyin katsomaan tutkimuskeskustamme, Jääpiikkiä, joka on oleva kotini kevääseen asti. Se irvistää minulle: ruoste on tehnyt ulkoseinään kuvioita, joista muodostuu kasvot. Alemman kerroksen ikkunat ovat pienet ja sijoitettu korkealle, yläkerroksen ikkunat ovat isommat (tämä ei siis olekaan legotalo). Lumikinokset nousevat korkealle vasten seinää kaikkialta paitsi pääoven edustalta sillä

Boris kolaa sen päivittäin. Minulta ei mene koskaan ohi se hetki kun Boris tarttuu lumilapioon, sen verran äänekkäästi metallinen lapa raapii seinää – konsertti, jota säestää Boriksen tauoton kiroilu.

Jääpiikin vieressä, vain parin metrin päässä seinustasta, on radiotorni – noin kymmenen metrin korkuinen metallinen, muodoltaan suippoa pyramidia muistuttava rakennelma, jonka huipulla huojuu joskus aikoinaan radiosignaaleja välittänyt antenni, mutta joka on jo kauan aikaa sitten poistettu käytöstä ja korvattu maakaapelilla. Antenni näyttää siltä, että se kestää juuri ja juuri talven lumimyrskyt. Jään kummastelemaan, miksiköhän sitä ei ole jo otettu alas ja koko tornia kaadettu. Entä jos antenni putoaisi myrskyssä jonkun päälle?

Tuuli alkaa yltä. Radiomasto narskuu ja kitisee, viima kiertelee Jääpiikin peltisiä seinää aiheuttaen kumeeaa ujellusta, kuin jokin eksoottinen eläin valittaisi.

Onnun takaisin sisään, ja ensin luulen että ujellus on seurannut minua eteiseen, mutta ääni osoittautuukin Boriksen yläkerrasta kantautuvaksi hilpeäksi ja oudon juhlalliseksi lauluksi.

3

Liikun joka päivä vähän edellistä enemmän. Nyt olen jo päässyt ulkovarastolle asti ja löytänyt sieltä kaksi hiihtosauvaa jotka auttavat minua säilyttämään tasapainon. Poistettuani terät niiden päistä voi niitä käyttää sisälläkin. Kummallista kyllä, suksia en näe missään.

Niin hyvältä kuin liikkuminen ulkona tuntuukin, on minun pidettävä kävelyt lyhyinä, tai jalkojani särkee illalla niin paljon etten saa nukutuksi.

Makaan patjalla ja kuuntelen naapurihuoneesta kantautuvaa kuorsausta. Yritän lukea kirjaa, mutta päässäni jyskyttää vielä sairauden jäljiltä. Nousen ylös, nappaan kepit sängynlaidalta ja kävelen hitaasti repulleni. Jaloissani lymyävä kipu on toisenlaista kuin mitä olen koskaan ennen tuntenut. Kipu on syvällä luiden ytimissä. Liikkuessa se aiheuttaa narskuvaa hankausta, kuin hiekkaa polviluiden väleissä.

Avaan reppuni ja teen samalla kauhistuttavan huomion: nauha, joka yleensä kiristää repun kiinni, on löysällä.

Minulla ei ole vielä toistaiseksi ollut tarvetta käydä repullani. Kasa vaatteitani toimitettiin asemalle etukäteen, samoin laatikollinen hygieniatarpeita, joten reppussa on ainoas-

taan henkilökohtaisia tavaroitani. Huomio herättää minussa pahan aavistuksen.

Täällä ollessani on seuranani ollut tietääkseni kaksi ihmistä: Boris ja sitten tämä salaperäinen Kärpänen. Kärpäsellä on ollut tilaisuus penkoa reppua minun maatessani tajuttomana, mutta mitä syitä hänellä on? Lääketarpeita hän on tuskin etsinyt, niitä löytyy tutkimuskeskukselta. Ja miksi mies joka on ensin pelastanut toisen hengen seuraavaksi ryöstäisi tämän?

Sen on siis oltava Boris.

Hänessä on jo lähtökohtaisesti jotain epäilyttävää. Sen lisäksi, että hän on huonokäyttöksinen ja tökerö, saa hänen pelkkä läsnäolonsa minut varpailleni. Sängyssä maatessani huomasin että Boris ei kävele, hän käyskentelee. Kaiken aikaa. Joko hän käyskentelee keittiöön kolistelemaan astioita kello kolmelta aamuyöllä, tai sitten hän käyskentelee koliseville kierrerappusille herättäen minut näin joka kerta, sillä rappusia ei voi kivuta hiljaa, ja vaikka voisikin, Boris ei takuulla edes yrittäisi.

Boris.

Hänellä on mukanaan kasa vanhoja vhs-nauhoja, joille hän on tallentanut roskakomedioita ja pornoa. Hän ei ujos-tele kasettien kanssa vaan vääntää äänenvoimakkuuden aina lähes täysille. Muistan heränneeni ainakin kahdesti siihen kuinka hän on survonut yhden videoistaan sisään II-tuumaiseen kuvaputkilaitteeseen eikä ole säästellyt volyymeja.

Boris.

Hän raahautuu päivittäin ulos ja palaa sitten säätä koväänisesti manaillen, kolistelee rappuset ylös ja paukauttaa työhuoneen oven perässään kiinni niin kovaa että säikähdän hereille enkä saa enää unta koska sydämeni hakkaa. Hän pudottelee tavaroita työhuoneen lattialle, joko kömpelyyt-

tään tai välinpitämättömyyttään, ja höpisee tauotta itsekseen murteella joka on niin vahva etten saa selvää sanastakaan.

Boris.

Ainoa asia, josta hän tuntuu koko maailmassa välittävän, on hänen muistivihkonsa. Vihkoonsa hän merkkää mittaustulokset – tai numerot, niin kuin hän itse sanoo. Ja hän varjelee tuota vihkoaan kuin kalleinta aarretta, piilottaa lapsellisesti sen minulta sivuille kirjoittaessaan.

Boris.

Minun on joko opittava sietämään häntä, tai sitten välteltävä häntä parhaani mukaan. Vaikka jälkimmäinen vaihtoehto tuntuu houkuttelevalta, on tosiasia kuitenkin se, että pienellä tutkimuskeskuksella on hyvin vaikea olla näkemättä tai kuulematta sitä ainoaa toista ihmistä, joka siellä on.

Ravistelen päätäni. Minun täytyy karistella Boris mielestäni ennen kuin hänestä tulee pakkomielle. Päätän keskittyä itseeni ja paranemiseen. Niistä asioista minun pitäisi olla huolissani, ei tupakankatkuisesta seinänaapuristani.

Nostan muutamat henkilökohtaiset tavarani sivuun pöydälle ja kaivan repusta esiin arvokkaimman tuomiseni jota säilytän vesitiiviin pussin sisään säilytyssä puulaatikossa. Suunnattomaksi huojennukseksi pussin suu on edelleen sinetöity samalla teipillä jolla sen lähtiessäni suljin.

Repäisen teipin varoen irti ja annan tyhjän pussin pudota lattialle. Pidän kättä kotelon päällä ja silitän sen pintaa sormellani. En avaa puulaatikkoa mielelläni, mutta teen nyt poikkeuksen nähdäkseni että kaikki on tallessa ja niin kuin pitää.

Sisällä on salaisuus josta en halua Boriksen kuunaan tietävän: pullollinen vuosikertasamppanjaa.

Annan katseeni levätä rasian sisällössä. Kosketan varovasti etikettiä jolle painettu kuva saa palan nousemaan kurkkuuni.

Kuorsaus viereisessä huoneessa katkeaa hetkeksi, aivan kuin Boris olisi unensakin keskeltä haistanut juoman, kunnes jatkuu kaksin verroin raskaampana.

Suljen kannen, lukitsen rasian ja työnnän sen lipaston alle.

Boris.

Kunhan huomina koittaa aion siirtää kampeeni toiseen alakerran makuuhuoneista. Siedän helpommin koleutta kuin Borista.

4

Rullaan lakanat mytyksi ja viskaan pyykkikoriin. Viikkaan parit vaihtovaatteet reppuun jättäen reilusti tilaa henkilökohtaisille välineilleni. Ja rasialle, tietenkin.

Silmäilen tavaroista pursuavaa reppua, liian pulleaa sulkeutumaan. Matka on lyhyt, minun on parempi ottaa rasia kainaloon, kaikista tavaroista juuri se vie eniten tilaa.

– Minne olet matkalla?

Boriksen ääni yllättää minut puolimatassa yläkerran käytävää. Säikähdän niin että koko kehoni hätkähtää, kepit irtoavat käsistäni ja jalat lähtevät alta. Sivaltava kipuu saa minut kaatumaan voihkaisten ja rasia luiskahtaa kainalostani.

– Mikä sinulla on siinä? Boris sanoo ja astuu lähemmäs.

– Ei mikään! huudahdan ja rojahdan polvilleni rasian päälle niin että jalkani parahtavat. Kipu saa veden nousemaan silmiini.

– Ota rauhallisesti, Boris sanoo tynesti. – Olet vielä toipilas.

Boriksen outo tuttavallisuus saa minut hämmentymään. Hänen äänensävyensä on tyystin erilainen kuin aiemmin. Se

Älä pakene paikkaan, josta et pääse pois.

Kaksi toisiaan kyräilevää miestä Jäämerellä sijaitsevalla tutkimusasemalla. Kalle on tullut saarelle unohtaakseen, ei viihtymään. Boris on ollut täällä aina. Kumpikin on varma toisen pahoista aikeista. Tunnelma eristäytyneellä saarella ei ole hyvä, mutta vaaralliseksi se muuttuu, kun rantaan ajautuu mykkä pikkutyttö.

Otto Hyyrysen psykologinen trilleri vie lukijan klaustrofobiseen maailmaan, jossa ei voi luottaa edes itseensä.

9 789520 407889

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-0788-9